

krótko

Poświęcenie organów

TARNOWSKIE GÓRY.

21 listopada o godz. 17.00 w kościele Matki Bożej Królowej Pokoju przy ul. Powstańców Śląskich 2 bp Jan Wiczorek będzie przewodniczył Mszy świętej połączonej z obrzędem błogosławieństwa nowych organów. Po Mszy odbędzie się koncert inauguracyjny prof. Juliana Gembalskiego (Katowice). Na nowych organach przez kolejne niedziele o godz. 19.00 koncertować będą: 22 listopada – Bogdan Stępień (Gliwice), 29 listopada – Mariola Brzoska (Gliwice, Zawada Książęca), 6 grudnia – Waldemar Krawiec (Zabrze), 13 grudnia – Brygida Tomala (Katowice, Babice).

Kościół w Łagiewnikach Wielkich ma trzy dzwony

Muzyka dzwonów

Po raz pierwszy parafianie usłyszeli je 8 listopada, kiedy bp Gerard Kusz poświęcił i uruchomił dzwony.

Do parafii św. Jana Chrzciciela w Łagiewnikach Wielkich dzwony, wykonane w Ludwisarni Felczyńskich w Taciszowie, przywiezione zostały już w Wigilię ubiegłego roku. Wtedy konieczne stało się postawienie obok kościoła dzwonnicy, przy budowie której wiele prac wykonali sami mieszkańcy Łagiewnik. Zarówno dzwony, jak i dzwonnica zostały ufundowane przez jedną rodzinę z tej parafii.

Dzwony o wadze 580, 420 i 260 kg noszą kolejno imiona – Najświętsza Maria Panna z Lourdes, św. Józef i św. Jan Chrzciciel. – Muzyka dzwonów od wieków towarzyszy życiu Kościoła. Pomaga nam chwalić Pana, zwołuje na modlitwę, towarzyszy

Dzwony w Łagiewnikach Wielkich poświęcił bp Gerard Kusz

wszystkim ważnym wydarzeniom naszego życia – powiedział w dniu poświęcenia bp Gerard Kusz.

Kościół w Łagiewnikach Wielkich wybudowany został pod koniec lat 60. w miejscu spalonej drewnianej świątyni. – Po 40 latach przemówił

głosem dzwonów. To wielkie święto dla naszej parafii – stwierdził proboszcz, ks. Waldemar Glowka. Przed trzema tygodniami 19 października obchodzono tu 40. rocznicę poświęcenia kościoła.

MF

Spotkania przy nocnej lampce

GLIWICE, 7 LISTOPADA. Latarnia w kształcie nocnej lampki. Nowe miejsce spotkań gliwiczian?

Latarnia, która stanęła na skwerze przy ul. Zwycięstwa w Gliwicach obok dworca PKP, ma 5 metrów wysokości i kształt... nocnej lampki. A pod nią ławka, bo pomysłodawcy przedsięwzięcia liczą na to, że latarnia stanie się dla mieszkańców miejscem spotkań i rozpoznawalnym znakiem ich miasta. Rozświetlana jest 600 diodami, które zmieniają swoją barwę, od chłodnego niebieskiego do ciepłego pomarańcza. Pod latarnią umieszczona została „kapsuła czasu”, a w niej m. in. wyobrażenia gliwiczian o swoim mieście za sto lat. O to zapytała ich redakcja „Gazety Wyborczej”, która razem z samorządem miejskim i spółką Vattenfall podjęła pomysł z 1924 r. W gliwickim Archiwum Państwowym odnaleziono wizje ówczesnych mieszkańców na temat Gliwic 2000 roku.

Pamięć o twórcy Szkoły Orłąt

Grób płk. Romana Florera z krzyżem, w który zostało wpisane śmigło

CMENTARZ CENTRALNY. 6 listopada poświęcony został odnowiony grób płk. pilota Romana Florera (1886–1973), twórcy i pierwszego komendanta Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Dęblinie, w 36. rocznicę jego śmierci. Na uroczystości obecni byli krewni pułkownika, przedstawiciele wojska, dęblińskiej Szkoły Orłąt, władz, kapelani wojskowi oraz uczniowie zabrzańskich i gliwickich szkół. Nagrobek znajdujący się na cmentarzu Centralnym w Gliwicach odnowiono z inicjatywy Adama Popiela, byłego żołnierza AK, dzięki środowiskom kombatanckim i wojskowym. W umieszczony na nim charakterystyczny krzyż

wpisane zostało śmigło. Płk Roman Florer w czasie I wojny światowej był obserwatorem w 4. Eskadrze Lotniczej. W 1919 roku został komendantem Niższej Szkoły Pilotów w Krakowie, a następnie komendantem Szkoły Obserwatorów i Strzelców Lotniczych w Toruniu. W 1925 roku podjął się organizacji i kierownictwa Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Grudziądzu, która później została przeniesiona do Dębina. Tam pozostał jej komendantem do 1929 roku. Stworzył własną koncepcję szkolenia lotniczego w Polsce, niektóre z wdrażanych przez niego zasad przetrwały do dzisiaj.

Bytom z szuflady

KONKURS. 6 listopada w Biurze Promocji Bytomia otwarta została wystawa prezentująca najlepsze zdjęcia, które wpłynęły na konkurs zatytułowany „Bytom z szuflady”. Uczestnicy mogli przysyłać zdjęcia zrobione co najmniej 20 lat temu.

W kategorii „miejsca” I nagrodę zdobył Reinhard Janik, a wyróżnienia otrzymali Jacek Szudak i Krystyna Bochenek. Natomiast w kategorii „ludzie” zwyciężyła Małgorzata Sprot, a wyróżnienia otrzymali Piotr Profus i Elżbieta Sochacka.

Złote gody Jakuba i Ewy Tokarzów, Rozbark – zdjęcie Małgorzaty Sprot, I miejsce w kategorii ludzie

Mniej samochodów na miasteczku

GLIWICE. Rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik wystąpił do Prezydenta Gliwic z inicjatywą wyeliminowania ruchu samochodowego z ul. Akademickiej. Ma ona zostać zamknięta na odcinku od rektoratu uczelni do skrzyżowania z ulicą Skłodowskiej-Curie. Chodzi nie tylko o zwiększenie bezpieczeństwa, ale także o zagospodarowanie od nowa tej części dzielnicy. Koncepcję mają przygotować pracownicy i studenci Wydziału Architektury. W związku z tym zmieniona zostanie organizacja ruchu na sąsiednich ulicach.

Ulica Akademicka w przyszłości ma być zamknięta dla ruchu samochodów

Zamknięcie ulicy Akademickiej nastąpi najwcześniej w maju przyszłego roku.

Stadion Górnika zamknięty

ZABRZE. Decyzja zapadła, stadion Górnika Zabrze został zamknięty dla organizacji imprez masowych do końca roku. Decyzję taką, na wniosek Policji, podjęła prezydent Małgorzata Mańka-Szulik po zapoznaniu się z raportem dotyczącym zniszczeń, do jakich doszło przed i po meczu miejscowej drużyny z Widzewem Łódź. Przedstawiciele klubu i MOSiR-u przedstawili obecny stan technicznego obiektu i jego zabezpieczenia oraz plany dotyczące poprawy bezpieczeństwa na stadionie. Na razie więc mecze będą się odbywały bez udziału kibiców. Być może w rundzie wiosennej – jeśli poprawi się bezpieczeństwo obiektu – ponownie będą rozgrywane przy pełnych trybunach.

Do końca roku na stadionie Górnika nie odbędą się żadne imprezy masowe

Referendum nieważne

GLIWICE. Referendum w sprawie odwołania prezydenta Zygmunta Frankiewicza i Rady Miejskiej, które odbyło się 8 listopada, jest nieważne z powodu zbyt niskiej frekwencji. Do urn poszło 18 tys. mieszkańców, z czego 16 tys. głosowało za odwołaniem prezydenta. Żeby referendum było ważne, frekwencja musiałaby wynieść 33 tys. osób, czyli trzy piąte tych, którzy brali udział w ostatnich wyborach prezydenckich. W tej sytuacji prezydent i radni dalej będą pełnić swoje funkcje. Referendum zostało ogłoszone w związku z zarzutami

dotyczącymi decyzji podejmowanych przez prezydenta, z czego najważniejszym i bezpośrednim powodem była likwidacja linii tramwajowej i zastąpienie jej autobusami.

GOŚC GLIWICKI

gliwice@goscmedzielny.pl

ADRES REDAKCJI:
ul. Przedwiośnie 3, 44-119 Gliwice
TELEFON 032 750 61 30
REDAGUJĄ: ks. Waldemar Packner –
dyrektor oddziału,
Klaudia Cwołek, Mira Fiutak

Zaproszenie na koncert do bazyliki w Rudach

Celtycka Cecylia

Tradycyjną muzykę celtycką w połączeniu z brzmieniem harfy i strofami poezji staroceltyckiej będzie można usłyszeć 21 listopada w rudzkiej bazylice.

W Rudach zespół Carrantuohill zagra bardziej nostalgiczne, balladowe utwory muzyki celtyckiej

będą staroceltycka poezja i wiersze ks. Jana Twardowskiego w wykonaniu Anny Dymnej.

Koncert odbędzie się w wigilię św. Cecylii, patronki muzyki kościelnej, czyli 21 listopada, o godz. 19.00. W niezwykłej przestrzeni bazyliki Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Rudach. Koncert zostanie zarejestrowany i wydany w postaci płyty DVD i CD. ■

Pomysłodawcą projektu jest zespół Carrantuohill, świetny wykonawca muzyki irlandzkiej.

pod patronatem „Gościa”

Tym razem z bogatego i różnorodnego repertuaru muzyki celtyckiej muzycy sięgnęli do bardziej nostalgicznych, balladowych klimatów. Carrantuohill istnieje od 22 lat, w tym czasie wydał dziesięć płyt, występując z wieloma wybitnymi artystami, otrzymał też nagrodę Fryderyka w kategorii etno-folk. Do udziału w „celtyckiej Cecylii” zespół zaprosił harfistkę Annę Faber, która dla tego instrumentu odkrywa zupełnie nowe przestrzenie artystyczne, a razem z zespołem prezentuje raczej nowsze utwory muzyki celtyckiej. Z muzykami wystąpi wokalistka Katarzyna Sobek, która razem z Carrantuohillem śpiewa zarówno nowe kompozycje, jak i najbardziej znane irlandzkie opracowania z repertuaru Loreeny McKennitt. Muzyce towarzyszyć

Bp Kusz z kófkami różańcowymi dzieci

Przesuwać paciorki

– Dobrze, że jesteście. Niech was będzie więcej – mówił do dzieci z Podwórkowych Kół Różańcowych Dzieci bp Gerard Kusz.

W niedzielę 8 listopada do kościoła św. Eugeniusza w Kędzierzynie-Koźlu przyjechały dzieci z Podwórkowych Kół Różańcowych z południa Polski. Na sztandarach, emblematkach i transparentach widocznym było kilka nazw miejscowości: Żory, Głubczyce, Prudnik, Gierałtówice, Kędzierzyn. – Przed kilku laty było was więcej, kościół był pełny – zauważył bp Kusz. Ale nie popadł w pesymizm. – Jesteście przykładem, że nawet jeśli po ludzku coś się nie opłaca, to w sensie nadprzyrodzonym opłaca się bardzo. Jesteście przykładem bezinteresownego daru z siebie. Dajecie swój czas i modlitwę,

której tak bardzo potrzebują nasza ojczyzna i świat. Tą modlitwą są paciorki różańca przesuwane w palcach. Tak wypraszcacie sobie i innym świętość – mówił ksiądz biskup, który podziękował również opiekunom i animatorom kółek za ich trud. – Jesteśmy jak w pierwszych wiekach chrześcijaństwa. Wtedy też wszystko, co złe, zrzucano na chrześcijan, ale i mówiono: patrzcie, jak oni się miłują – zauważył bp Kusz i poprosił dzieci o modlitwę za przesładowanych chrześcijan, przypominając, że w ubiegłym roku 170 tys. chrześcijan zginęło z powodu swej wiary. – Będziemy musieli stawać w obronie krzyża również w Europie. Dokąd zmierzasz, Europo? Obudź się! – powiedział bp G. Kusz, odnosząc się do ostatniego wyroku Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. a.

Bp Gerard Kusz spotkał się z dziećmi z Podwórkowych Kółek Różańcowych

■ R E K L A M A ■

MOJA FIRMA INTERNETOWA

KONKURS DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. Karola Goduli w Chorzowie i „Gość Niedzielny” zapraszają do udziału w konkursie polegającym na opracowaniu

biznesplanu i strony internetowej

przedsięwzięcia związanego z wykorzystaniem internetu jako kanału dystrybucji towarów i usług oraz komunikacji z otoczeniem biznesowym.

Szczegółowe informacje na temat konkursu – na stronie internetowej www.gwsp.edu.pl

KLINIKA 2000®

wykonuje:

- OPERACJE ZAĆMY
- OPERACJE ZEZA
- LASEROWE KOREKCJE WAD WZROKU
- KOMPLEKSOWĄ DIAGNOSTYKĘ OKULISTYCZNĄ

Katowice, ul. Żelazna 1
tel. 032 3590-999
032 3590-998

www.klinika2000.pl

Dom dla młodszych i starszych

Coraz szersza rodzina

Przed południem dziadkowie, a po południu wnuki przychodzą **do Domu „Rodzina” w Zabrzcu.**

Powstał w listopadzie ubiegłego roku jako jedna z placówek Caritas Diecezji Gliwickiej. Dom Dziennego Pobytu „Rodzina” najpierw zaprosił emerytów, do tej pory związało się z nim ponad 160 osób. Po kilku miesiącach otwarta została świetlica środzowska dla dzieci i młodzieży. Osoby zaangażowane w tworzenie Domu „Rodzina” wcześniej współpracowały ze sobą w parafii św. Jadwigi, od 17 lat organizują letnie wyjazdy pod nazwą Wakacje z Bogiem.

Świetlica ruszyła w lutym. Chociaż obejmuje dzieci i młodzież szkolną, to w praktyce bywa tak, że razem z nimi przychodzi też młodsze rodzeństwo. – Wielu trafiło do nas poprzez swoje babcie i dziadków, którzy już byli z nami. Często powtarzam, że jesteśmy taką wielką włoską rodziną. Rozkrzyczaną, bo w domu zazwyczaj jest dość głośno, a całe życie koncentruje się wokół kuchni. Ale to też miejsce, gdzie przekazywane są wartości. Duża tu zasługa ks. Jacka Rauchuta, mojego zastępcy.

W środy w świetlicy odbywają się korepetycje

Zauważam, że kiedy młodzież znajdzie się w innym otoczeniu, to też zachowuje się inaczej, nie tak, jak często możemy to zobaczyć na ulicy – mówi Krystian Bajer, dyrektor Domu „Rodzina”.

Na zajęcia przychodzi w sumie ponad 65 dzieci i młodzieży. W środy mają korepetycje, a w piątki wyjscia na basen, wycieczki i siłownię, która działa tu od początku października, a wyposażona została częściowo ze środków ministerialnych uzyskanych w ramach konkursu. – Chcemy dobrze wypełnić ten czas, żeby młodzież nie musiała bez celu waleśać się po osiedlu. Tu mogą skorzystać z korepetycji, co dla rodziców jest bardzo ważne.

Na początku często przychodzili i pytali właśnie o to. No i dziwili się, że są za darmo. Poza tym młodzież przełamuje tu bariery wstydu, skrępowania, bardziej otwiera się na rówieśników – tłumaczy Małgorzata Jaruga, kierownik świetlicy. Takim otwieraniem się na siebie nawzajem mają służyć zajęcia prowadzone przez Hewilię Hetmańczyk, kiedyś uczestniczkę Wakacji z Bogiem organizowanych w parafii, dziś absolwentkę pedagogiki wczesnoszkolnej, pracującą na Uniwersytecie Śląskim. Pierwszym krokiem do budowania więzi w grupie i rozwiązywania konfliktów było przygotowanie skrzynki pocztowej, gdzie każdy może przekazać drugiemu to, co czasem trudno powiedzieć prosto w oczy.

– Przychodzę tu, żeby ktoś mi pomógł w nauce. Moja mama pracuje do wieczora, a tu mam korepetycje i w dodatku za darmo – mówi szóstoklasistka Dominika Sosnowska, która od września przychodzi do świetlicy. – A jak w środę się pouczymy, to w piątek już jest luz. No i nie nudzimy się – dodaje jej koleżanka Karolina Pawliczek. Korepetycje prowadzą nauczyciele, emerytowani i z miejscowej szkoły. Pomagają wolontariusze, m. in. młodzieżowa grupa JAW, która w ostatnim czasie mocno zaangażowała się w promowanie zasad pierwszej pomocy. Przez trzy kolejne weekendy zorganizowała

kursy poprowadzone przez PCK z Katowic, na które sama zdobyła środki, przygotowała też Festiwal Oddechu.

W Domu „Rodzina” działa Punkt Pomocy Koleżeńskiej, gdzie codziennie na osoby poszukujące pracy czeka pracownik Powiatowego Urzędu Pracy. W soboty otwarty jest punkt wydawania żywności, w prowadzonej kartotece znajduje się już 400 rodzin. Każdorazowo wydaje po 600 bochenków chleba, przekazywanych przez zaprzyjaźnionego piekarza. W ostatnich tygodniach co sobotę pojawia się tu do 30 nowych osób. – Ludzie w okolicy wiedzą już, że mogą do nas przyjść z różnymi problemami – mówi Krystian Bajer. Systematycznie organizowane są spotkania z lekarzami różnych specjalizacji. Na miejscu można skorzystać z siłowni i gabinetu rehabilitacyjnego. Osoby przewlekle chore rehabilitanci odwiedzają również w domach. Organizowane są wyjścia na basen i do grotty solnej. A wszystko bezpłatnie. Od września wydawane są też przybory szkolne. Jeszcze długo będzie można po nie się zgłaszać, ponieważ darczyńca przekazał bardzo dużo rzeczy, samych kredek 140 tysięcy.

Mira Fiutak

Na zajęcia w siłowni jest tak wielu chętnych, że trzeba się zapisywać

Propozycje Domu „Rodzina”

Dom „Rodzina” w Zabrzcu, ul. Wolności 586, tel. (32) 277 50 20, www.dom-rodzina.pl

- Zajęcia dla seniorów – od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00
- Świetlica dla dzieci i młodzieży – w środę i piątek w godz. 15.00–19.00
- Punkt Pomocy Koleżeńskiej – od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00
- Punkt wydawania żywności – w sobotę w godz. 10.00–11.00.

Organizatorzy czekają na zgłoszenia

Festiwal koled i pastorałek

Do 25 listopada można zgłosić swój udział w **Ogólnopolskim Festiwalu Koled i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika**, który odbędzie się w styczniu przyszłego roku w Będzinie.

Kapela góralska „Beskid”, która w ubiegłorocznej edycji festiwalu zajęła II miejsce w kategorii zespołów regionalnych

Organizatorzy festiwalu zapraszają wyłącznie amatorów. Udział z nim mogą wziąć soliści, duety, zespoły wokalne, wokalo-instrumentalne oraz chóry w trzech kategoriach wiekowych: dziecięcej, młodzieżowej i dorosłych.

Festiwal tradycyjnie odbywa się w dwóch etapach. Od 9 do 20 grudnia br. w 32 miejscach w Polsce odbędą się eliminacje wstępne.

W naszej diecezji pierwszy etap konkursu zostanie przeprowadzony 17 grudnia w Tarnowskich Górach, w Powiatowym Młodzieżowym Domu Kultury.

Finał festiwalu odbędzie się od 7 do 9 stycznia 2010 roku

w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. F. Chopina w Będzinie, a koncert galowy 10 stycznia w Sanktuarium Polskiej Golgoty Wschodu, również w Będzinie.

Termin przyjmowania zgłoszeń upływa 25 listopada br.

Szczegółowe informacje, w tym regulamin i kartę zgłoszenia, można uzyskać, pisząc na adres: Ogólnopolski Festiwal Koled i Pastorałek im. Księdza Kazimierza Szwarlika, 42-500 Będzin, skrytka pocztowa 49, tel. (32) 762 28 55, fax (32) 762 28 56, tel. kom. 694 84 05 09, e-mail: ofkip@ofkip.pl. Więcej na stronie: www.ofkip.pl.

– Ogólnopolski Festiwal Koled i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie jest ruchem amatorskim, który ma służyć przede wszystkim krzewieniu tradycji śpiewu najpiękniejszych polskich koled i pastorałek – mówi ks. Piotr Piłśniak, dyrektor festiwalu. – Dlatego organizując ten konkurs, pragniemy kultywować przepiękne tradycje śpiewu koled i pastorałek, ale nade wszystko służyć wykonawcom, którzy w tym roku wystąpią w 32 ośrodkach eliminacyjnych w Polsce, a oprócz tego jeszcze na Ukrainie.

W

Zaproszenie do Kochanowic

Dwa dni z kulturą

Gościem XI Regionalnych Dni Kultury Chrześcijańskiej w Kochanowicach będzie o. Leon Knabitz, benedyktyn z Tyńca.

Spotkania 21 i 22 listopada odbędą się w sali widowiskowej Gminnego Centrum Kultury i Informacji, organizatora imprezy. W sobotnim programie znajdą się koncert „Bóg, Honor, Ojczyzna” w wykonaniu OCH, czyli Orkiestry i Chóru działających przy Zespole Szkół im. św. Edyty Stein w Lublińcu pod dyrekcją Krzysztofa Gembały oraz występ chóru Canzona działającego przy GCKiI w Kochanowicach pod kierunkiem Stefani Bieli i grupy wokalne z kościoła Adwentystów Dnia Siódmego – Anny i Adama Sobaszek.

Tego dnia również ogłoszone zostaną wyniki i wręczone nagrody laureatom Regionalnego Konkursu Recytatorskiego Poezji Zbigniewa Herberta.

W niedzielę o godz. 15.00 odbędzie się spotkanie z o. Leonem Knabitem nt. „Prawda w nauczaniu Jana Pawła II”, w czasie którego sprzedawane będą książki tego autora. Wcześniej, o godz. 11.00, benedyktyn z Tyńca odprawi Mszę w kościele św. Wawrzyńca w Kochanowicach. Dniom Kultury Chrześcijańskiej towarzyszyć będzie wystawa pt. „Spotkanie z Aniołami” w malarstwie Jerzego Koleckiego. Szczegółowe informacje o programie na www.gci.kochanowice.pl.

Wybieramy najlepszych wolontariuszy

Anioł i inne statuetki

Jest jeszcze czas, żeby zgłosić na najlepszych społeczników. Dzień Wolontariusza obchodzony 5 grudnia to okazja, żeby nagrodzić ich pracę.

Społecznicy, filantropi, dobroczyńcy, działacze organizacji pozarządowych – jakkolwiek by ich określać, łączy ich jedno – bezinteresowne działanie dla dobra innych. Ważnie z myślą o nich pod koniec roku ogłaszane są konkursy i plebiscyty, poprzez które można docenić pracę wolontariuszy indywidualnych i instytucji. W Bytomiu od lat przyznawane im są tzw. Bytomskie Anioły Wolontariatu. W tym roku swoich kandydatów można zgłaszać do 26 listopada. Formularz zgłoszeniowy i regulamin przyznawania nagrody dostępne są na stronie internetowej www.bytom.pl (bytomskie organizacje pozarządowe) oraz

w bytomskim Urzędzie Miejskim i biurze przy Rynku 26/5. Uroczyste wręczenie nagród 6 grudnia. W Zabrzu swoich kandydatów można zgłaszać do 27 listopada. Więcej informacji o konkursie można uzyskać w Wydziale Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej Urzędu Miejskiego, tel. (32) 373 34 67. Formularze zgłoszeniowe znajdują się też na stronie www.zabrze.pl. Wręczenie wyróżnień nastąpi 3 grudnia. Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych zakończyło już zbieranie kandydatów laureatów – zarówno wolontariuszy, jak i organizacji z nimi współpracujących. Wyróżnienia najlepszym z nich zostaną wręczone 7 grudnia podczas gali Dnia Wolontariusza i Społecznika, która odbędzie się w kinie Amok – scena Bajka. Szczegółowe informacje na www.gcop.gliwice.pl.

Żydowskim szlak

TRASA EDUKACYJNO-TURYSTYCZNA. Stowarzyszenie na rzecz Dziedzictwa Żydowskiego w Gliwicach „Pamięć – Zikaron” zorganizowało niecodzienną wycieczkę po mieście. **W ostatnią niedzielę października przez cztery godziny spacerowaliśmy szlakiem zabytków kultury żydowskiej.**

tekst i zdjęcia

KLAUDIA CWOŁEK

kcwolek@goscniedzielny.pl

Już na samym początku organizatorów spotkała niespodzianka. Na gliwicki rynek, miejsce zbiórki, przyszło około 120 osób, mimo że wcześniej obowiązywały zgłoszenia i grupa miała liczyć najwyżej 80 osób. Nikt jednak nie został odesłany i tłum ludzi wytrwale

podążał za przewodnikami ze stowarzyszenia – prezesem Bożeną Kubit i Katarzyną Czaplicką.

– „Zikaron” to hebrajskie określenie pamięci, jako że chcemy przywoływać pamięć o tych, którzy mieszkali w tym mieście, tworzyli je i na nie wpływali, a których już tutaj z nami nie ma – tłumaczyła B. Kubit. Stowarzyszenie powstało na początku 2008 roku, przede wszystkim po to, żeby opieką otoczyć żydowskie cmentarze.

Zaproponowana przez nie trasa opracowana została głównie z myślą o instytucjach zajmujących się promocją miasta i edukacją. Jest jednak interesująca dla wszystkich, dla których lokalna historia ma znaczenie.

Zwiedzanie rozpoczęło się od kamienicy przy Rynku 25, stojącej w miejscu, gdzie w XIX wieku Salomon Tropłowicz (1789–1869), pierwszy

żydowski radny, założył słynną winiarnię. Budynek został zniszczony w 1945 roku, obecnie stoi tutaj inna kamienica. Nazwisko Tropłowicz wielokrotnie powracało na trasie wycieczki, ponieważ rodzina ta na trwałe wpisała się w dzieje miasta. Syn Salomona Tropłowicza – Louis Simon (1825–1913) był budowniczym wielu obiektów, w tym gliwickiej synagogi, a wnuk Oscar (1863–1918) to twórca kremu Nivea, pasty do zębów w tubce i plastra opatrunkowego.

Jednym z ważniejszych miejsc na szlaku był teren po dawnych synagogach żydowskich, które znajdowały się u zbiegu dzisiejszej ulicy Kościelnej i placu Inwalidów. Pierwsza powstała w 1812 roku, ale już w połowie

Cmentarz przy ulicy Poniałowskiego powstał na początku XX wieku

iem

Tablica pamiątkowa po gliwickiej synagodze przy ul. Średniej

XIX wieku okazała się zbyt mała i obok wybudowano większą, jedną z najokazalszych na Górnym Śląsku. Niestety, podzieliła tragiczny los innych obiektów żydowskich, bo została spalona w czasie tzw. nocy kryształowej z 9 na 10 listopada 1938 roku. Na miejscu pierwszej synagogi stoi

Wieloletnia siedziba Gminy Żydowskiej w Gliwicach przy ul. Dolnych Wałów 9, obecnie filia Gminy Żydowskiej w Katowicach

budynek, w którym dziś mieści się Komenda Policji, a który kiedyś służył jako żydowski dom starców. O istnieniu synagogi przypomina tablica umieszczona na jednym z sąsiednich domów przy ul. Średniej.

Dla zwiedzających przygotowano też ciekawą prezentację

Dom przedpogrzebowy przy ul. Poniatowskiego zaprojektował Max Fleischer. Wybudowany został w latach 1902–1903

multimedialną. W pięknych wnętrzach żydowskiej willi Oscara Caro (dzisiejszej siedzibie muzeum) mieliśmy okazję zapoznać się między innymi z cennymi dokumentami Archiwum Państwowego w Gliwicach oraz zobaczyć unikatowe zdjęcia spalonej synagogi i cmentarza na Piasku. Bożena Kubit, opowiadając o historii Żydów w Gliwicach, przywołała tu poruszającą historię prawnika Arthura Kochmanna. Ten wieloletni przewodniczący gminy żydowskiej, mając możliwość ucieczki z Gliwic przed nazizmem, zdecydował się pozostać ze swoją społecznością i w grudniu 1943 roku został wywieziony do obozu w Auschwitz.

Okazji do refleksji i zadumy dostarczyła też wizyta na dwóch żydowskich cmentarzach – Na Piasku i przy ul. Poniatowskiego, gdzie oko cieszy odnawiany dom przedpogrzebowy, w którym

planuje się zorganizowanie muzeum żydowskiego lub innej instytucji, służącej dialogowi i tolerancji. Cmentarze te są miejscem, gdzie można spędzić wiele godzin, odkrywając bogatą tradycję kultury żydowskiej. Dzięki staraniom stowarzyszenia „Pamięć – Zikaron” jest szansa, że będą częściej dostępne dla zwiedzających.

Projekt wycieczki zrealizowany został dzięki dofinansowaniu przez samorząd miasta. Na jej potrzeby Bożena Kubit opracowała przewodnik, a Katarzyna Czaplicka scenariusze lekcji dla nauczycieli. Więcej informacji o trasie i o działalności stowarzyszenia można znaleźć na stronie: www.zikaron.pl.

Korzystałam z przewodnika „Zabytki kultury żydowskiej w Gliwicach”, wydanego przez Stowarzyszenie „Pamięć – Zikaron” w ramach projektu trasy.

Willa przemysłowca Oscara Caro (1852–1931) na rogu ulic Studziennej i Dolnych Wałów

Niezabudowany plac – miejsce, gdzie znajdowała się druga synagoga, zaprojektowana przez Salomona Lubowskiego i Louisa Simona Troplowitza, poświęcona w 1861 roku

O najnowszej historii Gliwic

Nieznane fakty

Najnowszej historii będzie poświęcona **konferencja popularno-naukowa „Gliwice 1939–1989”**, która odbędzie się 19 listopada.

Gliwicka wiosna 1973

Całodzienna sesja będzie okazją do zapoznania się z materiałami, które stanowią efekt badań i naukowych poszukiwań ostatnich lat pracowników Instytutu Pamięi Narodowej, Uniwersytetu Śląskiego oraz Archiwum Państwowego w Katowicach. Przedstawione zostaną nieznane dotąd fakty z historii Gliwic, dotyczące okresu II wojny światowej i czasów PRL-u. Między innymi odnoszące się do takich zagadnień, jak: Marzec '68 w Gliwicach, propaganda i ideologizacja życia publicznego w PRL, działania operacyjne Służby Bezpieczeństwa

wobec działaczy NSZZ „Solidarność” i NZS na Politechnice Śląskiej czy maj 1946 r. w Gliwicach. Wiele tematów będzie podjętych dość szczegółowo, bo na konferencję zaproszono kilkunastu prelegentów.

Konferencja odbędzie się 19 listopada w Willi Caro w Gliwicach w godz. 9.30–16.30. Wszystkie prezentowane podczas sesji materiały zostaną opracowane i wydane w formie pokonferencyjnej publikacji. Organizatorem konferencji jest Muzeum w Gliwicach i katowicki oddział Instytutu Pamięi Narodowej.

Konferencja o uzależnieniach u młodzieży

Mogę pomóc

Pod takim tytułem 26 listopada w Bytomiu odbędzie się konferencja o interwencji kryzysowej wobec młodzieży eksperymentującej z narkotykami i alkoholem.

Do udziału zaproszeni są pedagodzy, psychologowie, kuratorzy, terapeuci uzależnień i inne osoby, które pracują z młodzieżą zagrożoną uzależnieniem.

Konferencja odbędzie się w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Bytomiu przy ulicy Parkowej 2 w godz. od 10.00 do 13.00. W programie przewidziane są wystąpienia:

- „Młodzież a narkotyki” – Małgorzata Kowalcze, psycholog, dyrektor Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze,
- „Program FreD goes net – wczesna interwencja skierowana do młodych osób

używających narkotyków” – Anna Radomska, psycholog, kierownik Działu Realizacji Zadań Profilaktyczno-Rehabilitacyjnych w Krajowym Biurze Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie, ■ „Metoda społeczności terapeutycznej w pracy z dziećmi i młodzieżą korzystającą ze środków psychoaktywnych – program »Uwierzyć w siebie« Katolickiego Ośrodka »Dom Nadziei« w Bytomiu” – Damian Ochman, specjalista terapii uzależnień, kierownik tego ośrodka.

Konferencja jest inicjatywą Fundacji „Dom Nadziei” w Bytomiu, która ma duże doświadczenie w pomaganiu młodzieży uzależnionej od substancji psychoaktywnych. Od 1995 roku prowadzi stacjonarny i całodobowy ośrodek terapeutyczny dla młodzieży uzależnionej.

zapowiedzi

Modlitwa za miasto

17 listopada, kościół św. Wojciecha w Bytomiu, godz. 19.00 – Msza św. i nabożeństwo.

Ku czci bł. Karoliny

18 listopada, 1730, bazylika w Rudach – Msza św. ku czci bł. Karoliny Kózkówny, uczczenie relikwii i prezentacja na jej temat.

KIK w Gliwicach

18 listopada, kaplica św. Jadwigi przy kościele Wszystkich Świętych – w programie: godz. 18.05 – nieszpory, godz. 18.30 – Msza św. z homilią i prelekcja Wiktora Grychnika pt. „Kościół katolicki a misje”.

KIK w Zabrze

18 listopada, dom parafialny św. Anny (ul. 3 Maja 18), godz. 18.45 – Msza św. z homilią i wykłady ks. Józefa Kuschego i dr. Tomasza Rożka pt. „Początek świata w nauce i Biblii”.

O puchar „Gościa”

21 listopada, Hala Sportowa „Pogoń” w Zabrze, ul. Wolności 406 – Mistrzostwa Liturgicznej Służby Ołtarza w tenisie stołowym. Rozpocznie o godz. 9.00. Więcej informacji i zgłoszenia (do 20 listopada): ks. Jacek Skorniewski, tel. 0 32 418 62 62, e-mail: ministranci@gliwice.opoka.org.pl, www.kuria.gliwice.pl/IsO.

Warsztaty muzyczne

20–22 listopada, Góra Świętej Anny – warsztaty dla młodzieży prowadzi Gabriela Rudawska. Gościem będzie o. Lech Dorobczyński, franciszkanin. Koszt – 75 zł. Informacje i zgłoszenia: o. Zacheusz – tel. 504 088 991 lub zacheusz@op.pl, www.swanna.pl (zakładka: duszpasterstwo młodzieży).

Sesja w Rudach

20–22 listopada, Stare Opactwo w Rudach – Sesja Okręgowego Ośrodka Formacji Katolicko-Społecznej stowarzyszenia „Civitas Christiana”. Możliwość udziału liderów innych wspólnot i stowarzyszeń katolickich z terenu województwa śląskiego. Więcej informacji i zgłoszenia: Damian Kopytnik, tel. 783 981 810, e-mail: slaski@civitaschristiana.pl.

Uroczystość Chrystusa Króla

22 listopada, godz. 17.00, gliwicka katedra – Msza pod przewodnictwem bp. Gerarda Kusza w intencji ruchów i stowarzyszeń katolickich.